

7/19666
OK 53

Konu : Soru Önergesi (7/19666)

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Tekirdağ Milletvekili Sayın Selcan TAŞCI'ya ait 7/19666 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: BA2D9E4B-EF8D-48F1-A137-B6F4EAAEC596 Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>
Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA Bilgi için: Şevket KALANLAR
Tel: (0312) 287 33 60 Mühendis
www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr Telefon No: (312) 287 33 60
KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ SAYIN SELCAN TAŞCI'YA AİT 7/19666 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizde bitkisel üretimi artırmak, verim ve kaliteyi yükseltmek, sürdürülebilirliği sağlamak, kayıtlılığı artırmak ve çevreye duyarlı alternatif tarım tekniklerinin geliştirilmesine yönelik olarak çiftçilere bitkisel üretim destekleme ödemesi yapılmaktadır.

Tarım politikalarının amaçları, ilkeleri ve öncelikleri doğrultusunda tarım sektörüyle ilgili politikaların planlanmasına yönelik 5488 sayılı Tarım Kanunu'nun 7'nci maddesinde değişikliğe gidilmiştir. Bahse konu kanuni düzenlemeye istinaden "Tarımsal Üretimin Planlanması Hakkında Yönetmelik" yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yapılan düzenlemeyle ürünlerin arz ve talep miktarı dikkate alınarak tarım havzası veya işletme bazında ürün veya ürün gruplarının en uygun yerde üretilmesi sağlanacak, ilin ekolojisine uygun ve suyu merkeze alan bir anlayış çerçevesinde oluşturulacak bitkisel üretim deseninde stratejik ürünler önceliklendirilecektir. Kanola stratejik ürünler içerisinde üretim planlamasına dahil edilmiştir.

Diğer taraftan Bakanlığımızca ülke genelinde işlenmeyen, nadasa bırakılan veya işlemeli tarıma uygun olmayan arazilerde gerek bitkisel üretimin artırılması gerekse kuraklığa dayanıklı çeşitlerin ekilişlerinin yaygınlaştırılmasına yönelik "Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi" yürütülmektedir. Proje kapsamında işlenmeyen, nadasa bırakılan veya işlemeli tarıma uygun olmayan arazilerin, uygun münavebe planı ve ekim yöntemleri uygulayarak stratejik ürünlerin üretiminde kullanılması, iklim değişikliğini dikkate alarak uygun çeşitlerle hububat, baklagil ve yağlı tohumlu bitkilerin üretiminin geliştirilmesi sağlanmaktadır. Bu kapsamda Trakya bölgesine 2024 yılında sorgum, ayçiçeği, nohut, sebze, çeltik, kolza (kanola), kuru fasulye için yaklaşık 13,2 milyon TL ödenek tahsis edilmiştir. Söz konusu proje kapsamında Tekirdağ iline 2023 yılında kolza (kanola) için 2,14 milyon TL kaynak sağlanmıştır.

8038 ve 8039 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararları kapsamında 01.01.2024-31.12.2026 tarihleri arasında Ziraat Katılım Bankası A.Ş. ile T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerinden 28 farklı konuda %25-%100 aralığında Hazine faiz/kar payı destekli yatırım ve işletme kredi/finansmanı kullanımı yapılabilmektedir. Bu doğrultuda,

- Basınçlı sulama sistemleri ve tarımsal yenilenebilir enerji yatırımlarına 15 milyon TL üst limite kadar %100'e varan faiz/kâr payı desteği,
- Tarımsal AR-GE ve biyo-tarım yatırımlarına %50 faiz/kâr payı destekli kredi/finansman kullanımı sağlanmaktadır.
- Hayvancılık, kanatlı sektörü ve su ürünleri sektöründe yatırım ve işletme kredi/finansman kullandırımalarında yenilenebilir/atık enerji kullanımına ilave %5,
- Bitkisel üretim konularında işletme kredi/finansman kullandırımalarında basınçlı sulama sistemi kullanımında ilave %10,
- Kapalı ortamda bitkisel üretim konusunda yatırım ve işletme kredi/finansman kullandırımalarında yenilenebilir/atık enerji kullanımına ilave %20, yatırımlarda yağmur suyu hasatı değerlendirildiğinde ilave %10 faiz/kâr payı desteği sağlanmaktadır.

Mezkur Kararlar kapsamında çıkarılan 2024/15 No.lu Uygulama Esasları Tebliğinin 34'üncü maddesi gereği üreticilerimizin kuraklık gibi doğal afetlerden etkilendiğinin tespit edilmesi halinde Banka ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin kendi, usul, esas ve mevzuatı çerçevesinde, vade tarihinden/hesap devresinden/taksit tarihinden itibaren kullandıkları krediler/finansmanlar

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ertelenmekte ya da taksitlendirilebilmektedir.

Doğal afetler nedeniyle zarar gören tarımsal alanlar “İl Hasar Tespit Komisyonunca” tespit edilerek karara bağlanmış ise; belirtilen mevzuat hükümleri doğrultusunda işlem tesis edilebilir.

Tarım Sigortası ile sigorta poliçesi bedelinin %50-67’si Bakanlığımız tarafından karşılanmaktadır.

Üreticilerimiz, kuru tarım alanlarında üretimini yaptıkları buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale, nohut, kırmızı ve yeşil mercimek ürünlerini kuraklık, don, sıcak rüzgar, sıcak hava dalgası, aşırı nem, aşırı yağış risklerinden kaynaklı köy genelinde meydana gelebilecek verim kayıplarına karşı %60 devlet prim desteği ile köy bazlı verim sigortası yaptırarak korunabilmektedir.

8859 sayılı 2025-2027 Yıllarında Yapılacak Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemelere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında bitkisel üretimde yeni destekleme modeline ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Bakanlığımızca 2025 üretim yılından itibaren uygulanacak yeni destekleme modelinde çiftçilerin temel, planlı üretim ve üretimi geliştirme desteklerinden yararlanabilmesi için münavebe kurallarına uyması gerekmektedir. Bu kapsamda çiftçilerin 2024 üretim yılında Çiftçi Kayıt Sistemi’nde (ÇKS) kayıtlı en son ürününden başlamak üzere, ilgili havzanın ürün çeşitliliğine göre kuruda 2’li münavebe, suluda 3’lü münavebe ve su kısıtı şartlarında 4’lü münavebe uygulanacaktır.

Yeni destekleme modeli kapsamında; hem bitkisel üretim hem de hayvansal üretim planlanırken, ülkemizde su kısıtı yaşanan alanlar belirlenmiş ve üretim planlaması belirlenen alanlara uygun şekilde yapılmıştır.

Su kısıtı olan bölgelerimiz dikkate alınarak bu bölgelerimizde planlamaya uygun bitkisel ve hayvansal üretim yapan çiftçi ve yetiştiricilerimize ilave destekler verilecektir.

- Tarımsal üretim planlanması kapsamında tarımsal yeraltı su kısıtı olan 11 ilin 52 ilçesinde; sulu tarım arazilerinde suyun verimli ve etkin kullanımını sağlamak amacıyla münavebeye uygun ve suyu az tüketen aspir, fiğ, mercimek, nohut yem bezelyesi, arpa, buğday ve ayçiçeği (yağlık) üretimi yapan üreticilerimize temel ve planlı üretim desteğine ilave su kısıtı desteği verilerek mazot ve gübre maliyetinin %100’ü karşılanacaktır.
- Su kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması amacıyla ikinci ürün mısır (dane/silaj) ekilişine izin verilmeyecektir,
- Tarımsal yeraltı sularının yetersiz seviyede ve su kısıtı olduğu belirlenen 52 ilçelerde damla sulama ile sulanan alanlar hariç dane mısıra destekleme ödemesi yapılmayacaktır,
- Su kısıtı olmayan, mera vasfı ve kaba yem üretim potansiyeli yüksek olan süt ve besi havzası olarak belirlenen illerde bulunan yetiştiricilere temel desteğe ilave destek verilecektir.

Bununla birlikte; 30.01.2021-31.12.2025 tarihleri arasında, “Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ” kapsamında tarımsal faaliyetler için geliştirilen modern basınçlı bireysel sulama sistemlerinin üreticiler tarafından kullanımının yaygınlaştırılarak; daha kaliteli ve pazar isteklerine uygun üretim yapılmasını sağlamak, kırsal alanda üreticilerin gelir düzeyinin yükseltilmesi için bireysel sulama sistemlerine %50 hibe desteği verilmektedir.

Bakanlığımız koordinatörlüğünde ülkemiz şartlarına uygun 2008-2012, 2013-2017, 2018-2022

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ve 2023-2027 dönemine ait Türkiye Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanarak uygulamaya konulmuştur.

Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı'nın yol göstericiliğinde illerin kendi dinamiklerine ve özel koşullarına uygun olarak "İl Kuraklık Eylem Planı" oluşturulmuştur. İl Eylem Planı kapsamında; Vali başkanlığında ilgili kurum ve kuruluşların katılımı ile oluşturulan İl Kriz Merkezi kararlarıyla olası kuraklık ile ilgili tedbirler alınarak il bazında uygulanmaktadır.

Ayrıca "Kuraklık Tahmini ve Erken Uyarı Sisteminin Kurulması" çalışmalarına başlanmış olup 2027 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

Bakanlık olarak tarımsal kuraklık her ay düzenli olarak izlenmekte, kurum ve kuruluşlardan sağlanan veriler değerlendirilerek "İzleme Erken Uyarı ve Tahmin Komitesi Raporu" ve Risk Değerlendirme Komitesi Raporu" oluşturulmaktadır.

Trakya bölgesinde yaygın olarak kışlık üretimi yapılan türler; tahıllar (ekmeklik buğday, arpa ve yulaf), kanola ve kışlık yem bitkisi. Bakanlığımızca "Trakya Bölgesi Kolza Islah Araştırmaları" konulu sürekli proje yürütülmektedir. "Tarımsal Üreticilerin İklim Değişikliğine Karşı Dirençlerinin Belirlenmesi" projesi Trakya Bölgesini kapsayacak şekilde yürütülmüş ve sonuç raporu yayınlanmıştır. Diğer yandan yine bu projeye ilave olarak Dünya Bankası TUCSAP projesi kapsamında "İklim Değişikliği Farkındalık Değerlendirmesi ve Kapasitesi (SHARP)" çalışmaları Kırklareli ili ve bölgeyi temsil edecek şekilde yürütülmektedir.

Kırklareli'nde bulunan Araştırma Enstitümüz tarafından, son beş yıl içerisinde yılda iki kez düzenlenen eğitimlerle Trakya yöresinde iklim değişikliği konusunda farkındalık ve bilgi paylaşımı yapılmıştır. Ayrıca; tarla günlerinde de çiftçilere yönelik eğitimler verilmektedir.

Tekirdağ ilinde son 5 yılda çiftçilere yönelik iklim değişikliği konusunda gerçekleştirilen 563 eğitim ve yayım faaliyetine 9243 kişi katılmıştır.

Ülkemizde tüm sektörlerde suyun verimli kullanılması ve su verimliliği konusunda toplumsal farkındalığın artırılması amacıyla 31 Ocak 2023 tarihinde "Ulusal Su Verimliliği Seferberliği" başlatılmıştır.

Seferberlik kapsamında kentsel, endüstriyel ve tarımsal su verimliliğinin sağlanmasına ilişkin rehber dokümanlar hazırlanmış olup www.suverimliliği.gov.tr adresinden ulaşılabilir.

Ulusal su verimliliği hedeflerinin ve stratejilerinin ortaya konulduğu "Değişen İklimle Uyum Çerçevesinde Su Verimliliği Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2023-2033)" hazırlanmıştır.

Tüm sektörlerde su verimliliği bilincinin oluşturulması ve farkındalık oluşturulması amacıyla ülke genelinde eğitim çalışmaları yürütülmektedir. Suyun verimli kullanılmasına ilişkin afişler ve ilan panoları hazırlanmış olup halkın farkındalığının sağlanması amacıyla ortak alanlarda sergilenmeye başlanılmıştır.

Kuraklık risklerinin olumsuz etkilerinin asgari düzeye indirilmesi ve kuraklıklara karşı hazırlıklı olunması amacıyla ülkemizdeki 25 nehir havzası için kuraklık yönetim planları hazırlanmıştır.

Su kaynaklarının havza ölçeğinde paylaşımının sağlanması, kurak dönemler de dikkate alınarak geleceğe yönelik planlanması ve her sektörün ihtiyacı olan suyun verimli ve planlı bir şekilde karşılanması amacıyla havza bazında Sektörel Su Tahsis Planları (SSTP) hazırlanması çalışmaları yürütülmektedir. "Meriç Ergene Havzası Sektörel Su Tahsis Planının Hazırlanması Projesi" ile tarım sektöründe çiftçilerin daha az su kullanarak daha çok gelir sağlayabileceği

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

optimum bitki deseni çalışmaları gerçekleştirilmekte ve havza içindeki sulama grupları için sulama suyu ihtiyaçları hesaplanmaktadır.

“Su Kaynaklarında İklim Değişikliğine Uyum Projesi” ile “yağmur suyu hasadı”, “gri suyun kullanımı” ve “su fiyatlandırması” faaliyetlerinin bölgelere ve çalışma alanlarına göre değişen gerçek uygulama maliyetleri ve uygulama detayları (zorlukları) gerçek örnekler ile ortaya çıkartılmıştır. Elde edilen sonuçlar Trakya bölgesindeki iller dâhil olmak üzere tüm büyükşehirlerde bir dizi çalıştay ve eğitim faaliyeti gerçekleştirilerek paylaşılmıştır.